

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2015/786 RENDELETE

(2015. május 19.)

a 2002/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében a takarmányozásra szánt termékek méregtelenítési eljárásaival kapcsolatos elfogadhatósági kritériumok meghatározásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a takarmányhygiéna követelményeinek meghatározásáról szóló, 2005. január 12-i 183/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 10. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a takarmányban előforduló nemkívánatos anyagokról szóló, 2002. május 7-i 2002/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾ és különösen annak 8. cikke (2) bekezdésének második francia bekezdésére,

mivel:

- (1) A 2002/32/EK irányelv úgy rendelkezik, hogy tilos felhasználni olyan, takarmányozásra szánt termékeket, amelyek az I. mellékletében megállapított maximális szinteket meghaladó mértékben tartalmaznak nemkívánatos anyagokat.
- (2) A 2002/32/EK irányelv előírja azt is, hogy a tagállamoknak intézkedéseket kell biztosítaniuk a célból, hogy a takarmányozásra szánt termékekkel kapcsolatos elfogadható méregtelenítési eljárások előírászerűen kerüljenek végrehajtásra, és az ily módon méregtelenített termékeknek megfeleljenek a szóban forgó irányelv I. melléklete rendelkezéseinek. Annak biztosítása érdekében, hogy a méregtelenítési eljárás elfogadhatósági vizsgálata EU-szerte egységes legyen, indokolt uniós szinten megállapítani a méregtelenítési eljárás elfogadhatósági kritériumait, az ilyen eljárás alá vont, takarmányozásra szánt termékek tekintetében előírt kritériumok kiegészítéseként.
- (3) A méregtelenítési eljárás elfogadhatósági kritériumainak biztosítaniuk kell, hogy a méregtelenített takarmány nem veszélyezteti az állati és az emberi egészséget vagy a környezetet, továbbá hogy a méregtelenítési eljárás nem befolyásolja kedvezőtlenül a takarmány tulajdonságait. A méregtelenítési eljárás e kritériumoknak való megfelelését a Bizottság kérésére az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) tudományos értékelés alá vonja.
- (4) A 767/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ 3. cikke (2) bekezdésének p) pontja szerinti szennyezett anyagok méregtelenítése fizikai, kémiai vagy (mikro)biológiai eljárással végezhető.
- (5) Ki kell zárni e rendelet alkalmazási köréből azon egyszerű méregtelenítési eljárásokat, amelyek során a nemkívánatos anyaggal való szennyezettséget csupán a szokásos finomítási eljárással, tisztítással, válogatással, illetve a szennyező anyag vagy a szennyezett takarmány bizonyos részeinek mechanikus eltávolításával csökkentik vagy szüntetik meg; az ilyen eljárások ugyanis a szokásos termelési folyamat részét alkotják.
- (6) Az 1831/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ I. mellékletében a „technológiai adalékanyagok” kategóriája kiegészült olyan adalékanyagok egy funkcionális csoportjával, amelyek gátolják vagy csökkentik a mikotoxinok felszívódását, segítik azok kiválasztódását, vagy módosítják azok hatásmechanizmusát, így csökkentik a mikotoxinoknak az állatok és emberek egészségére gyakorolt esetleges káros hatásait. Mivel ezek az adalékanyagok nem módosítják a takarmányban a nemkívánatos anyag szintjét, használatuk nem méregteleníti a

⁽¹⁾ HL L 35., 2005.2.8., 1. o.

⁽²⁾ HL L 140., 2002.5.30., 10. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 767/2009/EK rendelete a takarmányok forgalomba hozataláról és felhasználásáról, az 1831/2003/EK rendelet módosításáról, valamint a 79/373/EGK tanácsi irányelv, a 80/511/EGK bizottsági irányelv, a 82/471/EGK, 83/228/EGK, 93/74/EGK, 93/113/EK és 96/25/EK tanácsi irányelv és a 2004/217/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 229., 2009.9.1., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. szeptember 22-i 1831/2003/EK rendelete a takarmányozási célra felhasznált adalékanyagokról (HL L 268., 2003.10.18., 29. o.).

takarmányt, következésképpen a szóban forgó adalékanyagok használata nem tartozik e rendelet alkalmazási körébe. Ezenkívül mivel az ilyen termékek rendeltetése nem az, hogy az előírásoknak meg nem felelő takarmányban használják fel őket, nem tartoznak e rendelet alkalmazási körébe.

- (7) A méregtelenítési eljárást – a 183/2005/EK rendelet 10. cikke (3) bekezdésének megfelelően – egy erre a célra engedélyezett létesítményben kell végezni. A méregtelenítési eljárás előírászerű és hatékony alkalmazása érdekében az eljárásnak egy arra alkalmas létesítményben történő alkalmazását az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia.
- (8) Előfordulhat, hogy igen nagymennyiségű takarmány szennyeződött olyan szennyező anyaggal, amelyre nézve létezik ugyan méregtelenítési eljárás, de azt az EFSA még nem értékelte. Annak érdekében, hogy az ilyen nagymennyiségű takarmányt ne kelljen szükségtelenül megsemmisíteni, ilyen kivételes esetekben indokolt lehet kérelmezni az EFSA-nál, hogy a méregtelenítési eljárás értékelését rövid időn (pl. 10 napon) belül végezze el. Amennyiben az értékelés eredménye kedvező, az illetékes hatóság engedélyezheti a szennyezettként azonosított takarmány meghatározott időn belüli méregtelenítését. A méregtelenítési eljárás időkorlát nélküli végzésének az a feltétele, hogy a méregtelenítési eljárásra vonatkozó teljes körű kockázatértékelés eredménye kedvező legyen.
- (9) A takarmányok méregtelenítését jelenleg is alkalmazzák. Mivel e rendelet alkalmazásának kezdetét követően csak olyan méregtelenítési eljárás végezhető, amellyel kapcsolatban az EFSA tudományos értékelése kedvező eredményre vezetett és az illetékes hatóság engedélyt adott ki, helyénvaló kellő időt biztosítani e rendelet alkalmazásának kezdetéig.
- (10) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Alkalmazási kör

(1) Ez a rendelet olyan méregtelenítési eljárásokra vonatkozik, amelyek célja, hogy valamely, a 2002/32/EK irányelv I. mellékletében szereplő nemkívánatos anyagot az előírásoknak meg nem felelő szennyezett takarmányból eltávolítsák (a továbbiakban: „fizikai méregtelenítési eljárás”), vegyi anyag segítségével ártalmatlan összetevőkre bontsák vagy megsemmisítsék (a továbbiakban: „kémiai méregtelenítési eljárás”) vagy (mikro)biológiai folyamat révén ártalmatlan összetevőkre bontsák, megsemmisítsék, illetve hatástalanítsák (a továbbiakban: „(mikro)biológiai méregtelenítési eljárás”).

(2) A rendelet nem vonatkozik azon egyszerű méregtelenítési eljárásokra, amelyek során a nemkívánatos anyaggal való szennyezettséget a szokásos finomítási eljárással, tisztítással, válogatással, illetve a szennyező anyag vagy a szennyezett takarmány bizonyos részeinek mechanikus eltávolításával csökkentik vagy szüntetik meg.

2. cikk

A méregtelenítési eljárás alkalmazása

Méregtelenítési eljárás csak akkor alkalmazható, ha:

- az eljárás célja kizárólag olyan takarmány méregtelenítése, amely esetében a 2002/32/EK irányelvnek való meg nem felelés nem a 183/2005/EK rendelet 4. és 5. cikke szerinti követelmények szándékos figyelmen kívül hagyásából ered;
- az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) a Bizottság kérésére elvégezte a Méregtelenítési eljárás tudományos értékelését, és megállapította, hogy a méregtelenítési eljárás megfelel a 3., 4. és 5. cikk szerinti elfogadhatósági kritériumoknak.

3. cikk

A fizikai méregtelenítési eljárás elfogadhatósági kritériumai

(1) Az EFSA az adott fizikai méregtelenítési eljárás tudományos értékelése során az alábbi feltételek teljesülését vizsgálja:

- a) az eljárás hatékony;

- b) az eljárás nem befolyásolja hátrányosan a takarmány tulajdonságait és jellegét; valamint
- c) a takarmány eltávolított részeinek biztonságos ártalmatlanítása garantált.

(2) A takarmányipari vállalkozó által az adott eljárás értékelése céljából a Bizottság rendelkezésére bocsátandó információkat a melléklet 1. pontja sorolja fel.

4. cikk

A kémiai méregtelenítési eljárás elfogadhatósági kritériumai

(1) Az EFSA az adott kémiai méregtelenítési eljárás tudományos értékelése során az alábbi feltételek teljesülését vizsgálja:

- a) az eljárást teljes körűen meghatározott, elfogadható vegyi anyaggal végzik;
- b) az eljárás hatékony és visszafordíthatatlan;
- c) az eljárás következtében a méregtelenített takarmányban nem marad vissza a méregtelenítéshez használt ártalmas vegyi anyag;
- d) az eljárás következtében a szennyező anyagnak nem keletkezik olyan reakcióterméke, amely veszélyezteti az állati és az emberi egészséget, vagy a környezetet; és
- e) az eljárás nem befolyásolja hátrányosan a takarmány tulajdonságait és jellegét.

(2) A takarmányipari vállalkozó által az adott eljárás értékelése céljából a Bizottság rendelkezésére bocsátandó információkat a melléklet 2. pontja sorolja fel.

5. cikk

A (mikro)biológiai méregtelenítési eljárás elfogadhatósági kritériumai

(1) Az EFSA az adott (mikro)biológiai méregtelenítési eljárás tudományos értékelése során az alábbi feltételek teljesülését vizsgálja:

- a) az eljárást teljes körűen meghatározott, elfogadható (mikro)biológiai hatóanyag végzik;
- b) az eljárás hatékony és visszafordíthatatlan;
- c) az eljárás következtében nem marad vissza a méregtelenített takarmányban méregtelenítéshez használt ártalmas (mikro)biológiai hatóanyag;
- d) az eljárás következtében a szennyező anyagnak nem keletkezik olyan metabolitja, amely ártalmas az állati vagy az emberi egészségre, vagy a környezetre; valamint
- e) az eljárás nem befolyásolja hátrányosan a takarmány tulajdonságait és jellegét.

(2) A takarmányipari vállalkozó által az adott eljárás értékelése céljából a Bizottság rendelkezésére bocsátandó információkat a melléklet 3. pontja sorolja fel.

6. cikk

A méregtelenítési eljárás helyszínéül szolgáló létesítmények

(1) A takarmányipari vállalkozók gondoskodnak arról, hogy az ellenőrzésük alatt álló és a 183/2005/EK rendelet hatálya alá tartozó létesítmények számára a szóban forgó rendelet 3. cikkének e) pontja szerinti illetékes hatóság engedélyt adjon ki, amennyiben az adott létesítmény az 1. cikkben említett méregtelenítési eljárást végez. Az engedély kiadását a 183/2005/EK rendelet 10. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell elvégezni.

(2) Biztosítandó a méregtelenítési eljárás előírászerű és hatékony alkalmazását az adott létesítményben, az (1) bekezdésben említett illetékes hatóság megkövetelheti a takarmányipari vállalkozótól, hogy mutasson be független szakértői véleményt annak eldöntése céljából, hogy elfogadhatónak minősül-e a méregtelenítési eljárás végzése a szóban forgó létesítményben.

(3) Az engedélyezett létesítmények 183/2005/EK rendelet 19. cikkének (2) bekezdése szerinti nemzeti listáján szereplő azon létesítmények esetében, amelyek számára méregtelenítési eljárást engedélyeztek, fel kell tüntetni az elfogadott méregtelenítési eljárást. A Bizottság tájékoztatás céljából közzé teszi internetes oldalán az említett nemzeti listákra mutató linkeket.

7. cikk

Sürgős esetek

Olyan esetekben, amikor sürgősen szükség volna nagy mennyiségű takarmánynak az EFSA által még nem értékelt méregtelenítési eljárással történő tisztítására, a Bizottság – az illetékes hatóság kérésére – felkérheti az EFSA-t arra, hogy rövid időn belül végezze el a méregtelenítési eljárás értékelését annak érdekében, hogy amennyiben annak eredménye kedvező, meghatározott rövid időre lehetővé váljon az adott, szennyezettként beazonosított tétel méregtelenítése. Az ilyen méregtelenítési eljárás nagyobb nagyságrendben csak azt követően végezhető határozatlan ideig, hogy az EFSA már átfogó tudományos értékelést végzett, és annak eredménye kedvező lett.

8. cikk

Átmeneti intézkedések

Azok a takarmányipari vállalkozók, akik e rendelet alkalmazásának kezdetét megelőzően olyan méregtelenítési eljárást alkalmaztak, amelyet az EFSA e rendelet alkalmazása előtt elfogadhatónak értékelt, vagy akik 2016. július 1-je előtt a Bizottság rendelkezésre bocsátották a melléklet szerinti szükséges információkat, de az EFSA e rendelet alkalmazásának kezdetéig nem zárta le az értékelést, továbbra is alkalmazhatják a méregtelenítési eljárást mindaddig, amíg az illetékes hatóság döntést nem hoz arról, hogy elfogadhatónak minősül-e a méregtelenítési eljárás végzése az adott létesítményben.

9. cikk

Hatályba lépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2017. július 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2015. május 19-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER

MELLÉKLET

1. A fizikai méregtelenítési eljárás elfogadhatósági értékelése céljából rendelkezésre bocsátandó, a 3. cikk (2) bekezdésében említett információk

Mátrixonként (takarmány-alapanyag, takarmánykeverék, takarmányozásra szánt egyéb termék) az alábbi adatokat kell a Bizottság rendelkezésére bocsátani:

- a) adatok a fizikai méregtelenítési eljárás hatékonyságáról annak fényében, hogy a szennyeződést úgy kell eltávolítani a takarmánytételből, hogy az megfeleljen a 2002/32/EK irányelv követelményeinek;
- b) bizonyíték arra, hogy a fizikai méregtelenítési eljárás nem befolyásolja hátrányosan a takarmány tulajdonságait és jellegét; valamint
- c) garancia arra, hogy a takarmány eltávolított részeit biztonságosan ártalmatlanítják.

2. A kémiai méregtelenítési eljárás elfogadhatósági értékelése céljából rendelkezésre bocsátandó, a 4. cikk (2) bekezdésében említett információk

Mátrixonként (takarmány-alapanyag, takarmánykeverék, takarmányozásra szánt egyéb termék) az alábbi adatokat kell a Bizottság rendelkezésére bocsátani:

- a) bizonyíték a méregtelenítési eljárás hatékonyságára annak fényében, hogy a takarmánynak meg kell felelnie a 2002/32/EK irányelv követelményeinek; valamint bizonyíték a méregtelenítési folyamat visszafordíthatatlanságára;
- b) bizonyíték arra, hogy a méregtelenítési eljárás következtében nem marad vissza méregtelenítéshez használt ártalmas vegyi anyag (eredeti vegyület vagy reakciótermék) a méregtelenített termékben;
- c) részletes információk a vegyi anyagról, annak viselkedéséről és végső sorsáról a méregtelenítési eljárás folyamán;
- d) bizonyíték arra, hogy szennyező anyagnak a méregtelenítési eljárást követően kialakult reakciótermékei nem veszélyeztetik az állati és az emberi egészséget, vagy a környezetet;
- e) bizonyíték arra, hogy a méregtelenítési eljárás nem befolyásolja hátrányosan a méregtelenítendő takarmány tulajdonságait és jellegét.

3. A (mikro)biológiai méregtelenítési eljárás elfogadhatósági értékelése céljából rendelkezésre bocsátandó, az 5. cikk (2) bekezdésében említett információk

Mátrixonként (takarmány-alapanyag, takarmánykeverék, takarmányozásra szánt egyéb termék) az alábbi adatokat kell a Bizottság rendelkezésére bocsátani:

- a) bizonyíték a méregtelenítési eljárás hatékonyságára annak fényében, hogy a takarmánynak meg kell felelnie a 2002/32/EK irányelv követelményeinek; valamint bizonyíték a méregtelenítési folyamat visszafordíthatatlanságára;
 - b) bizonyíték arra, hogy a méregtelenítési eljárás következtében nem marad vissza méregtelenítéshez használt ártalmas (mikro)biológiai hatóanyag (eredeti vegyület vagy metabolit) a méregtelenített termékben;
 - c) bizonyíték arra, hogy a méregtelenítési eljárást nem élték túl olyan mikroorganizmusok, amelyek kevésbé érzékenyek a méregtelenítési eljárásra;
 - d) részletes információk a (mikro)biológiai hatóanyag viselkedéséről és végső sorsáról a méregtelenítési eljárás folyamán;
 - e) bizonyíték arra, hogy a szennyező anyagnak a méregtelenítési eljárást követően kialakult metabolitjai nem veszélyeztetik az állati és az emberi egészséget vagy a környezetet;
 - f) bizonyíték arra, hogy a méregtelenítési eljárás nem befolyásolja hátrányosan a méregtelenítendő takarmány tulajdonságait és jellegét.
-